

SUPERMARKTBRIEF

– 11 –

1. Het concept Nederlandse Franchise Code slecht voor supermarkt franchisenemers;
2. Bent u als werkgever voldoende op de hoogte wat er qua wetgeving op arbeidsrechtelijk gebied is veranderd?
3. De opgedrongen alternatieve supermarkt franchiseformule (Kippersluis/Jumbo).

1. Het concept Nederlandse Franchise Code slecht voor supermarkt franchisenemers

In opdracht van de overheid is er een concept opgesteld van een Nederlandse Franchise Code. Dit zou een gedragscode moeten zijn tussen franchisegevers en franchisenemers. Ludwig & Van Dam Advocaten meent dat het concept van de Nederlandse Franchise Code niet goed in elkaar zit. Ook supermarktfranchisenemers zullen niet beter worden van de gepresenteerde concept-Code.

Hierbij enkele redenen waarom het concept van de Nederlandse Franchise Code volgens ons niet goed in elkaar zit.

1. Veel bureaucratische bepalingen en dus meer regels waar franchisenemers zich aan moeten houden;
2. Onduidelijke regels, tegenstrijdige regels en (soms) onuitvoerbare regels, welke steeds een bron van conflicten kunnen zijn;

SUPERMARKTBRIEF

3. Minder vrijheid in de wijze waarop afspraken gemaakt kunnen worden en beperking van flexibiliteit van ondernemerschap;
4. Het wantrouwen tussen franchisegever en franchisenemer staat centraal, terwijl juist welwillendheid, het wederzijdse vertrouwen en respect centraal zou moeten staan;
5. Onduidelijk is wat de rechtskracht en afdwingbaarheid van de gedragscode is en of bestaande afspraken tussen franchisenemer en franchisegever met de Code terzijde worden gesteld.

Meer concreet zijn de problemen de volgende:

6. De franchisenemer wordt een non-concurrentieplicht opgelegd, maar de franchisegever niet. Franchisegevers zouden namelijk filialen kunnen hebben, of meerdere franchiseformules kunnen voeren, waarbij de franchisenemer concurrentie aangedaan wordt;
7. Exclusiviteitsgebieden worden beperkt tot geografische gebieden, terwijl in dat geval dan ook via internet de nodige exclusiviteit geregeld dient te worden;
8. De gebondenheid van ondernemers wordt onvolledig en daarmee op onduidelijke wijze geregeld. De franchisenemer blijft onbeschermd indien de franchisegever een koopoptie op supermarktvastgoed van een franchisenemer heeft, terwijl de franchisegever geen enkele bijdrage heeft geleverd, anders dan het slechts ter beschikking stellen van de formule;
9. Of de franchisegever een financiële prognose verstrekt, is volledig vrijblijvend en niet duidelijk is wat die prognose dient te bevatten. Ook bij relocations of verbouwingen kan er een noodzaak zijn voor de franchisenemer van een deugdelijke prognose;
10. Aan franchisegevers worden diverse verplichtingen opgelegd, zoals het aanbieden van opleidingen en trainingen op maat aan franchisenemers. Keerzijde is dat de franchisenemer wel de kosten zal moeten dragen.

Onder meer de verenigingen van supermarktfranchisenemers van Albert Heijn (VAHFR) en Jumbo (OVJ) hebben kritiek geuit op de concept-Code en/of diverse verbeteringen gesuggereerd. Andere belangenbehartigers van franchisenemers hebben ook kritiek geuit op de

SUPERMARKTBRIEF

concept-Code, zoals de Nederlandse Unie van Optiebedrijven (NUVO), de BVFN, de Gebra (gemengde branche en speelgoedbranche) en de Verenigde Kring Apothekers Nederland. De verenigingen van supermarktfranchisenemers van Spar is echter bijvoorbeeld positief over de concept-Code, maar deze vereniging geeft aan ook te hebben meegewerkt aan het opstellen van de concept-Code.

Naast de kritiek van diverse franchisenemers hebben franchisegevers zoals Albert Heijn, Jumbo, Coop, Emté (Sligro) forse kritiek geuit op de concept-Code. Ook zij zijn van mening dat de concept-Code de samenwerking tussen franchisenemers en franchisegevers geen goed doet.

Op 25 september heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang en aangegeven dat, als het de branche niet lukt om tot een breed gedragen gedragscode te komen, er wetgeving overwogen wordt. Over de verdere ontwikkelingen rond de Nederlandse Franchise Code zullen wij u blijven informeren.

1. Bent u als werkgever voldoende op de hoogte wat er qua wetgeving op arbeidsrechtelijk gebied is veranderd?

De nieuwe Wet werk en zekerheid heeft de nodige veranderingen gebracht op arbeidsrechtelijk gebied. Die leiden ook tot andere bepalingen in de arbeidsovereenkomst, bijvoorbeeld met betrekking tot de proeftijd, de aanzegplicht en het concurrentiebeding, maar ook het veel voorkomend beding in arbeidsovereenkomsten, dat iemand in ieder geval uit dienst zal gaan als de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt, kan nu beter geschrapt worden. Het advies hoe bepaalde zaken het beste in de arbeidsovereenkomst kunnen worden verwoord is nu anders dan vóór de wetswijziging.

Mocht u vragen hebben over uw eigen arbeidsvoorwaardenregeling neem dan gerust vrijblijvend contact op.

SUPERMARKTBRIEF

3. De opgedrongen alternatieve supermarkt franchiseformule (Kippersluis/Jumbo)

Het gerechtshof Den Bosch oordeelde over de kwestie van een franchisenemer, aangeduid als Kippersluis, tegen Super de Boer (thans Jumbo). Daarmee lijkt een voorlopig einde gekomen te zijn aan een langslpende kwestie over de vraag of de Super De Boer-franchisenemer bij het einde van de formule verplicht was over te gaan naar een andere formule en in de (onder)gehuurde bedrijfsruimte een supermarkt onder eigen naam mocht blijven exploiteren.

Super De Boer had forse druk gezet op de franchisenemer om over te gaan naar de formule van C1000 en, toen dat niet tot enig resultaat leidde, de samenwerkingsovereenkomst met de franchisenemer opgezegd. De Super De Boer-formule zou namelijk uit de markt verdwijnen. Vanaf het moment dat bekend werd dat Super de Boer uit de markt zou verdwijnen heeft de franchisenemer steeds verzocht een Jumbo-supermarkt te mogen worden, wat Super De Boer pertinent had geweigerd. De franchisenemer is toen onder eigen naam de supermarkt gaan exploiteren.

Eerst later, toen Jumbo eigenaresse was geworden van Super De Boer, heeft Super De Boer zich bedacht en de franchisenemer verzocht mee te werken aan ongedaanmaking van de opzegging/beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst en in dat kader de Jumbo-formule alsnog aangeboden. De franchisenemer weigerde evenwel.

Jumbo vorderde dat de franchisenemer alsnog de Jumbo-formule zou gaan voeren. Jumbo heeft volgens het gerechtshof onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd die zo zwaarwegend zijn dat zij zouden moeten meebrengen dat de franchisenemer gehouden was in te stemmen met de voortzetting van de samenwerking met Super De Boer en aan een overname door Jumbo. Bovendien is niet onaannemelijk dat de franchisenemer toen reeds kosten voor voorbereiding en implementatie had gemaakt voor de voortzetting van de supermarkt onder eigen naam. De conclusie is dan ook dat de franchisenemer contractueel, noch buitencontractueel, verplicht was de aangeboden Jumbo-formule te accepteren.

SUPERMARKTBRIEF

Omdat de hoofdhuurovereenkomst tussen de pandeigenaar en Super De Boer bepaalde dat het gehuurde alleen gebruikt kon worden door een franchisenemer van Super De Boer, vorderde de pandeigenaar ontruiming van het gehuurde door Super De Boer. Super De Boer vorderde op haar beurt weer ontruiming van het gehuurde door de franchisenemer die onder eigen naam de supermarkt exploiteerde. Alhoewel de ontruiming van de hoofdhuurovereenkomst werd toegekend sloten de pandeigenaar en Super De Boer/Jumbo naderhand opnieuw een huurovereenkomst. De laatste vordering, de ontruiming door de franchisenemer als onderhuurder, wordt afgewezen, mede gezien het feit dat de franchisenemer niet gehouden was voor een opgedrongen C1000- of Jumbo-formule te opteren.

De onderhuurovereenkomst met de franchisenemer is door Super De Boer opgezegd met een beroep op dringend eigen gebruik. In eerste aanleg slaagt dit beroep. Als tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten heeft de kantonrechter een bedrag van € 50.000,- vastgesteld, onder de voorwaarde dat Kippersluis haar onderneming binnen 12 maanden na de ontruiming verplaatst binnen een bepaalde straal. In hoger beroep houdt dit oordeel in zoverre geen stand dat Jumbo succesvol aangegeven heeft dat de franchisenemer zich onder de formule van Super De Boer schuldig gemaakt heeft aan fraude. De ontbinding van de huurovereenkomst is derhalve gerechtvaardigd in plaats van de opzegging wegens dringen eigen gebruik. Dat betekent dat de verhuis- en inrichtingskosten van € 50.000,- ten onrechte aan de franchisenemer betaald zijn en weer terugbetaald moeten worden aan Jumbo.

De slotsom is dat de franchisenemer, ondanks dat deze niet gehouden is een opgedrongen alternatieve formule te voeren, soms toch uitgespeeld kan worden. Het gevecht om een supermarktvestigingspunt is soms hevig en vereist spitsvondige anticipatie op het schaakspel dat gespeeld wordt.

SUPERMARKTBRIEF

Voor meer informatie:

Jeroen Sterk

Mobiel: 06-225 17 295

E-mail: sterk@ludwigvandam.nl

Alex Dolphijn

Mobiel: 06-50513720

E-mail: dolphijn@ludwigvandam.nl

Ludwig & Van Dam Advocaten

Rivierstraat 159

3016 CH ROTTERDAM

Tel: 010-24 15 777

Fax: 010-24 15 770

Website: www.ludwigvandam.nl

